

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 17Pc/12/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119205718
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Majeriková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2020:5119205718.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina sudkyňou JUDr. Annou Majerikovou v právnej veci navrhovateľa: Q. Q., nar. X.XX.XXXX, bytom O. - B. O., K. SR X/XA, právne zastúpený Mgr. Pavol Karman, advokát so sídlom Mariánske námestie 29/6, Žilina, proti manželke navrhovateľa: Z. Q., rod. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom O. - B. O., J. XXX/XX, právne zastúpená ADVOKÁT ADRIANA HRDINOVÁ, s.r.o., so sídlom Vojtecha Spanyola 1726/13, Žilina, IČO: 47 245 841, o rozvod manželstva, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo účastníkov Q. Q., nar. X.XX.XXXX a Z. Q., rod. Z., nar. XX.X.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX v O., zapísané v knihe manželstiev Q. úradu O., vo zväzku 9, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX, r o z v á d z a .

II. G. z účastníkov konania n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ sa domáhal rozvodu manželstva s odôvodnením, že účastníci uzavreli manželstvo dňa 20.10.2018 a u oboch účastníkov ide o druhé uzatvorené manželstvo s tým istým partnerom, pričom predchádzajúce manželstvo bolo rozvedené rozsudkom OS Žilina č.k. 17C/125/2004 zo dňa 8.11.2004. Od uvedenej doby sa nekontaktovali a vzhľadom na jeho vtedajšie rozpoloženie pod vplyvom prisľubov vtedy ešte bývalej manželky súhlasil s tým, že opätovne uzatvorí manželstvo. Jeho očakávania sa však uzatvorením druhého manželstva s manželkou nenaplnili, každý z nich býval naďalej sám a vída sa s manželkou len sporadicky. Krátko po uzatvorení druhého manželstva sa začali prejavovať tie isté zlé návyky ako spôsob konania a správania manželky, ktoré boli dôvodom rozvratu ich prvého manželstva, a to jednalo sa o vyvolávanie hádok, ako aj neúmerné finančné nároky z jej strany. Tieto skutočnosti na neho zle psychicky vplyvajú, trpí depresiami, čo viedlo aj k výraznému zhoršeniu jeho zdravotného stavu. Vzťahy medzi nimi sú zapríčinené správaním manželky a sú tak vážne rozvrátené, že manželstvo neplní svoj účel, a ani nemá záujem riešiť vec mediáciou a obnoviť manželské spolužitie.

2. Manželka navrhovateľa vo svojich písomných vyjadreniach s návrhom nesúhlasila, nesúhlasila ani s dôvodmi rozvratu. Uviedla a potvrdila, že po rozvode dlhé roky cielene sa nestretávali, avšak vždy o sebe vedeli, pretože žijú v malom meste a náhodným stretnutiam sa vyhnúť nedalo. Po druhej svadbe sa presťahovala zo svojho bytu do bytu manžela a začali opätovne spolu žiť. Problémom ich vzťahu od začiatku bol zásah dospeljej dcéry, a teda odmieta tvrdenia manžela, že ona zapríčinila rozvrat manželstva. Nikdy nevyvolávala žiadne hádky, konflikty, ani nemala neúmerné finančné nároky. V súčasnosti žijú oddelene, avšak bol to manžel, čo ju potom, ako sa rozprával s ich dcérou vyhodil z bytu a zobral jej aj kľúče od kúpeného auta. Na rozdiel od manžela má záujem na obnovení manželského spolužitia a nevyklučuje ani možnosť mediácie.

3. Okresný súd Žilina rozhodnutím č. k. 17 Pc/12/2019-56 zo dňa 11.12.2019 (v poradí prvým) manželstvo účastníkov uzatvorené dňa 20.10.2018 v Bytči rozviedol v neprítomnosti manželky. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací rozhodnutím č. k. 7CoP/22/2020-95 zo dňa 29.5.2020 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a na nové rozhodnutie. Vo svojom odôvodnení uviedol, že súd by mal výpoveďou manželov zistiť, či sa príčiny rozvratu dajú odstrániť a existuje perspektíva ich zmierenia. Za uvedeným účelom môže súd účastníkov vyzvať, aby sa o zmierné riešenie pokúsili mediáciou.

4. V zmysle intencií odvolacieho súdu (ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu) preto súd v ďalšom konaní opätovne vyzval účastníkov konania či je možný priestor na mediáciu, pričom navrhovateľ nemal záujem a zotrval na podanom návrhu a manželka navrhovateľa s návrhom na rozvod nesúhlasila, mala záujem o mediáciu. Súd vec opätovne prejednal a vykonal dokazovanie výsluchom oboch účastníkov.

5. Navrhovateľ v priebehu konania zotrval na podanom návrhu. Na doplnenie uviedol, že odmieta možnosť mediácie, žiadnym spôsobom sa s manželkou nekontaktujú, nestretávajú, je presvedčený, že manželstvo od začiatku neplnilo žiadnu funkciu a druhý manželský zväzok považuje za svoj najväčší životný omyl. Žiadnu spoločnú domácnosť netvorili. Rok a trištvrté žije sám, býva v domácnosti sám aj si sám varí, a nevie, že manželka existuje. Je naučený sám žiť, pomáha mu dcéra X., ktorá nebýva s ním v spoločnej domácnosti. Na tvrdenia manželky, že návrh podal pod vplyvom dcéry uviedol, že je slobodný človek a chce sa rozviesť, je to jeho rozhodnutie a prejav jeho skutočnej vôle. Svoje rozhodnutie nezmenil za celý čas od podania návrhu, nežijú v spoločnej domácnosti dlhodobo, žiadnym spôsobom spoločne ne hospodária, nemá ani záujme o prejav starostlivosti zo strany manželky. Vzhľadom na vek účastníkov ich manželstvo ani neplní žiadnu spoločenskú funkciu a za takýchto okolností zotrvanie len vo formálnom zväzku, na ktorom jeden z účastníkov nemá záujem, nemá absolútne žiadny právny podklad.

6. Manželka navrhovateľa nesúhlasila s rozvodom a žiadala návrh zamietnuť, prípadne nariadiť mediačné konanie. Zotrvala na svojich doterajších písomných vyjadreniach, že po druhej svadbe tvorili spoločnú domácnosť a spolu žili dovtedy, kým nezasiahla ich spoločná dcéra, ktorá zneužila bezmocnosť manžela a jeho psychické problémy a popudila ho voči nej. Na jej podnet ju manžel poslal preč z bytu. Potvrdila, že manželia v súčasnosti nežijú spolu, nekontaktujú sa, ale je tam dôvodné podozrenie práve z ovplyvňovania treťou osobou, a to je ich dcéra, ktorá v podstate svojho otca izoluje. Samotný tento návrh nie je prejavom jeho vôle, ale skôr je to ovplyvňovanie touto treťou osobou. Do druhého vzťahu s navrhovateľom nemusela vstupovať, naliehal na ňu navrhovateľ, že dcéra ho okradla a že nemá rodinu, a teda žije sám. Začali spolu chodiť na výlety (napríklad boli v Rakúsku u syna), po svadbe sa nasťahovala sa ku nemu do bytu, trávili spolu Vianoce, Veľkú noc a hovoril jej, že je rád, že sú spolu. V máji 2019 jej manžel po neveste odkazoval, že nech pošle kľúče od bytu a po jej návrate z nemocnice sa do bytu nedostala. Navrhovateľ jej povedal, že je to Jankine rozhodnutie a kľúče mu potom z bytu odovzdala. Dcéra sa začala s ním viac sťahovať a videla, že je pod jej vplyvom. Všetky jej osobné veci posielala dcéra po bratovi a navrhovateľ jej povedal, že bude teraz s dcérou X.. Manžel jej nedvíhal telefón, prestal komunikovať so synmi a dcéra odrezala celú rodinu od neho. Spoločné chvíle netrávajú, dlhší čas manžela nevidela, kedy sa odsťahovala z domácnosti, už to prevzala dcéra a má taký dojem, že sa mu zhoršila chôdza a prestal komunikovať s rodinou (má troch synov a tri vnučky a túto najmladšiu čakával vždy pri škole a povedal jej, že je jeho život a teraz rok ju nevidel a ona tým veľmi trpí). Má za to, že ich manželstvo je možné ešte formou mediácie zachrániť, je tu táto možnosť, pretože vstupuje do tohto vzťahu tretia osoba. Ich vzťahy sú narušené práve z toho titulu, že nemá prístup k manželovi, manžel je izolovaný, je tam v područí vlastnej dcéry, ktorá zabraňuje starostlivosti o manžela, chcela by mu poskytovať pomoc, pretože sa nevydávala druhýkrát len z nejakého rozmaru.

7. Účastníci konania uzavreli manželstvo dňa 20.10.2018 v O.. Ich manželstvo je zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu O., vo zv. 9, ročník XXXX, na strane XXX, pod por. č. XX. Z manželstva pochádzajú štyri deti, ktoré sú už plnoleté.

8. Podľa § 18 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

9. V zmysle citovaných ustanovení Zákona o rodine, povinnosť žiť spolu a byť si verní možno chápať ako základ vytvorenia trvalého a harmonického životného spolužitia. Povinnosť vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť chápeme ako úctu k osobnosti druhého manžela, resp. vzájomnú úctu medzi manželmi, akcentuje morálna stránka vzájomného pomeru manželov. Povinnosť vzájomne si pomáhať nezahrňuje len materiálnu stránku, ale ide predovšetkým o citovú, morálnu, osobnú pomoc pre dobro druhého manžela, o prejavy porozumenia pri životných problémoch druhého manžela, o zhovievavosť a pomoc v chorobe a starobe, poskytnutie rady v problémových životných situáciách. Porušenie tejto manželskej povinnosti sa môže prejavíť ako príčina, eventuálne ako následok rozvratu manželstva, ktorý napokon môže viesť k jeho rozvodu.

10. Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

11. Na zrušenie manželstva rozvodom nie je právny nárok. Zákon o rodine nevypočítava jednotlivé dôvody, pre ktoré by súd mal povinnosť manželstvo rozviesť; súd môže rozviesť manželstvo na návrh jedného z manželov, ak je v konaní preukázaný kvalifikovaný rozvrat manželstva, teda že vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené a trvalo rozvrátené, manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nie je možné očakávať obnovenie manželstva.

12. Súd vykonal vo veci dokazovanie podľa vyššie uvedených zásad a dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky na rozvod manželstva účastníkov. V konaní nepochybne vyplynulo, že manželstvo účastníkov si dlhodobo neplní svoj účel, ktorý spočíva vo vytváraní rodinného prostredia, v ktorom manželia žijú spolu vo vzájomnej zhode, poskytujúci navzájom podporu a pomoc. Je v konaní nepochybné, že účastníci druhé manželstvo uzatvorili v októbri roku 2018 a problémy sa prejavili už krátko po jeho uzavretí (máj 2019) a od uvedenej doby spoločne nežijú, nehospodária a každý z nich si zabezpečuje svoje potreby sám. Je zrejmé, že nedostatočná komunikácia účastníkov konania, ako aj neochota jedného z manželov riešiť otázky vzájomného manželského spolužitia dohodou napokon viedla k ich citovému odcudzeniu a navrhovateľ nie je ochotný ani prijať ponúkanú pomoc od druhého manžela.

13. Základom pre uvažovanie o možnosti obnovenia spolužitia manželov, resp. o náprave stavu rozvrátenosti ich vzťahov musí byť ochota oboch manželov hľadať riešenie a presvedčenie oboch partnerov o zmysluplnosti takéhoto počínania. Manželstvo je dobrovoľný a slobodný zväzok muža a ženy, ktorý vzniká na základe ich dobrovoľného a slobodného rozhodnutia uzavrieť manželstvo po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom (§1 ods. 1 Zák. o rodine); pričom účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí (ods. 2 rovnakého ustanovenia), a teda manželia majú povinnosť permanentne svoj vzťah kultivovať a podľa možnosti každý z nich tomu druhému poskytovať čo najviac dôvodov na to, aby ho presvedčil o správnosti v minulosti prijatého rozhodnutia a aby chyby vlastné napokon každému jedincovi nielen vyvážil, ale i prevážil pozitívami, pre ktoré sú pre jeho životného partnera prakticky bezpredmetnými úvahami o neuspokojivosti spolužitia a o jeho možnom ukončení.

14. Priestor pre úpravu vzťahov mediáciou (psychologickou intervenciou) ani v ďalšom konaní nebol možný vzhľadom na pevné rozhodnutie navrhovateľa, ktorý rozvod vidí ako jediné riešenie ich dlhobodej partnerskej krízy a súd je toho názoru, že dôvod na rozvod manželstva je výhradne a výlučne na posúdení navrhovateľa. Za stavu, kedy navrhovateľ je presvedčený, že ich vzťahy sú tak vážne narušené, že považuje za vylúčené ďalšie pokusy o ich obnovenie, nie je možné, aby súd nútil jedného z účastníkov konania v manželskom zväzku zotrvať, nakoľko v danom prípade funkcia manželstva, teda funkcia vzájomnej pomoci a obnovenia vzťahov, nie je očakávateľná. Manželstvo je dobrovoľný a slobodný zväzok muža a ženy, pričom otázka (ne)možnosti obnovenia manželského spolužitia je skôr okolnosťou subjektívnou a závisí od vôle manželov a ich postoja k manželstvu. Za stavu, že navrhovateľ nechce v manželstve zotrvať, preto súd návrhu na rozvod manželstva vyhovel a manželstvo účastníkov konania rozviedol.

15. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak v spojení s ustanovením § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak neje o trovy štátu, rozhoduje súd len na návrh. V prejednávanej veci navrhovateľ nepodal návrh na náhradu trov konania a preto súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde v Žiline.

Odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z. z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.